

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ДРУГА СЕКЦІЯ

СПРАВА “Карпова проти УКРАЇНИ”

(Заява №12884/02)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

29 листопада 2005 року

Це рішення стає остаточним за обставин, зазначених у п. 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі “Карпова проти України”

Європейський суд з прав людини (Друга Секція), засідаючи Палатою, до складу якої увійшли:

пан Дж.-П. Коста (*Mr J.-P. Costa*), Голова,
пан А. Б. Бака (*Mr A.B. BAKA*)
пан І. Кабрал Баррето (*Mr I. CABRAL BARRETO*),
пан Р. Тюрмен (*Mr R. Turmen*),
пан В. Буткевич (*Mr V. BUTKEVYCH*),
пані Д. Йочене (*Mrs D. Jociene*)
пан Д. Попович (*Mrs D. Popovic*), судді
пан С. Нейсміт (*Mr S. Naismith*) заступника секретаря секції,
після обговорення в нарадчій кімнаті 8 листопада 2005 року,
вносить таке рішення, що було прийнято того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою (№ 12884/02), поданою до Суду відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод (далі – “Конвенція”) громадянкою України Марією Федорівною Карповою (далі – “заявниця”) 6 жовтня 2001 року.
2. Заявницю в Суді представляє Всеволод Сергійович Кіреєв, громадянин України, який згодом стане заявником у справі. Уряд України (далі – “Уряд”) був представлений його Уповноваженим - пані Зоряною Бортновською, яку пізніше замінила Валерія Лутковська.
3. 9 травня 2003 року Суд вирішив направити заяву на комунікацію Урядові відповідно до п.1 статті 6 Конвенції щодо виконання органами державної влади рішення Шосткінського міського суду від 8 грудня 1998 року, винесеного на користь заявниці. Відповідно до п. 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив розглядати питання щодо суті та прийнятності заяви разом.

ФАКТИ

4. Заявник народився у 1948 році та проживає у м. Шостка, Сумська область, Україна.

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

A. Проведення у справі щодо додаткової виплати заробітної плати

5. У жовтні 1998 року заявниця подала позов до Шосткінського міського суду проти Шосткінського міського відділу освіти (далі – відділ), щодо стягнення додаткової заробітної плати за вислугу років і допомоги по охороні здоров'я.

6. 8 грудня 1998 року Шосткінський міський суд зобов’язав відділ сплатити заявниці 1 201 грн.¹ в якості компенсації. Рішення суду не було виконане через недостатність коштів на рахунках відділу.
7. У липні 1999 року заявниця подала позов до Шосткінського міського суду проти Державної виконавчої служби м. Шостка, вимагаючи зобов’язати її виконати рішення суду від 8 грудня 1998 року та отримати компенсацію за заподіяну заявниці моральну шкоду, спричинену невиконанням цього рішення .
8. 29 липня 1999 року Шосткінський міський суд відхилив ці скарги як необґрунтовані. Суд також встановив, що рішення не було виконано через недостатність коштів в державному бюджеті.
9. 8 вересня 1999 року Сумський обласний суд залишив рішення без змін.
10. В період з 1999 року по 2001 рік заявниця зверталась до голови Сумського обласного суду та Верховного Суду України про призначення провадження в порядку нагляду в її справі. Проте таке звернення не було задоволено.
11. 14 березня 2001 року виконавчий лист був повернутий заявниці без виконання через недостатність коштів на рахунках відділу освіти.
12. 17 травня 2001 року обласний суд повідомив заявниці, що не було підстав для проведення провадження в порядку нагляду по її скаргі.

В. Позов з приводу заробітної плати державного службовця (в цьому позові заявниця та її представник скаржаться на те, що вони є потерпілими від порушення Конвенції).

1. Позов проти В.С. Кіреєва

13. 2 липня 2001 року управління водопостачання Шосткінської міської ради (“УВ”) подало позов до Шосткінського міського суду проти В.С. Кіреєва (В.С.К.), вимагаючи виплати 796,25 грн.² за постачання води В.С.К та використання ним магістрального водопроводу. 21 лютого 2002 року Шосткінський міський суд задовольнив скарги УВ і зобов’язав В.С.К. сплатити борг. 29 травня 2002 року апеляційний суд Сумської області підтвердив це рішення .
14. У серпні 2001 року державне підприємство “Сумитеплокомуненерго” (“СТК”) подало позов до Шосткінського міського суду проти В.С.К., вимагаючи виплати 113,76 грн.³ за використання ним системи опалення. 25 січня 2002 року Шосткінський міський суд задовольнив вимоги “СТК” і зобов’язав заявника сплатити борг. 29 квітня 2002 року апеляційний суд Сумської області залишив рішення без змін.

2. Позов проти М.С. Карпової

15. 28 серпня 2001 року УВ подало позов до Шосткінського міського суду проти заявниці, вимагаючи сплатити 311,44 грн.⁴ за постачання води та використання магістрального водопроводу. 21 лютого 2002 року Шосткінський міський суд задовольнив скарги УВ і зобов’язав сплатити борг. 29 травня 2002 року апеляційний суд Сумської області залишив рішення без змін.

¹ Приблизно 600 ЄВРО

² 174,22 ЄВРО

³ 24,89 ЄВРО

⁴ 68,14 ЄВРО

16. 2 липня 2001 року СТК подав позов до Шосткінського міського суду проти заявниці, вимагаючи сплатити 773,85⁵ грн. за використання системи опалення. 1 березня 2002 року Шосткінський міський суд задовольнив скарги СТК та зобов’язав заявницю сплатити борг. 29 травня 2002 року апеляційний суд Сумської області залишив рішення без змін.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

17. Національне законодавство викладене у рішенні по справі “*Ромашов проти України*” (рішення від 27 липня 2004 року, пп. 16-19, заява № 67534/01).

ПРАВО

1. ПРИЙНЯТНІСТЬ

A. Попередній розгляд

18. Заявниця скаржилась на незаконність рішень, відповідно до яких заявницю та її представника було зобов’язано сплатити комунальні послуги. Зокрема, вони стверджували, що національні суди помилились в оцінці фактів і в застосуванні закону.
19. п.1 статті 6 Конвенції передбачає відповідно таке:
„Кожен при вирішенні питання щодо його цивільних прав та обов’язків (...), має право на справедливий і відкритий розгляд упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом”
20. Суд вважає, що скаргу було подано і заявницею, і її представником п. Кіреєвим. Скарга стосується стверджуваної несправедливості рішення, яке було винесено по справі не на їх користь. (див. вище пп. 13-16) .Незважаючи на інші підстави неприйнятності, включаючи можливу відсутність статусу заявника пана Кіреєва в цій справі, Суд приходять до висновку, що в справі нічого не вказує на будь-яке порушення п. 1 статті 6 Конвенції. Скаргу має бути відхилено як явно необґрунтовану, відповідно до пп. 3, 4 статті 35 Конвенції.

B. Подання сторін на невиконання скарги.

1. Попередні зауваження

21. Уряд заявив, що заявниця не використала наданих 6 місяців для подання скарги до Суду та/або не використала національні засоби захисту, відповідно до п.1 статті 35 Конвенції.
22. Заявниця не погодилася.
23. Суд вважає, що заявниця має бути законно визнана потерпілою, якщо продовжуються порушення Конвенції, що спричиняє тривалість виконання рішення суду від 8 грудня 1998 року, винесеного на її користь. Правило шести місяців не застосовується в цій ситуації. Більш того, беручи до уваги прецедентну практику, заявниця

⁵ 169,32 Євро

повністю не використала ефективні засоби захисту з метою забезпечення виконання рішення (див. вищезгадане рішення *Ромашов проти України*, пп. 28-31).

24. Суд вважає, що заявник дотримався вимог п. 1 статті 35 Конвенції. Відповідно, він відхиляє зауваження Уряду.

2. Висновки

25. Суд дійшов висновку, що скарга заявниці відповідно до п. 1 статті 6 Конвенції щодо невиконання остаточного рішення, винесеного на користь заявниці, не є явно необґрунтованою в сенсі п.3 статті 35 Конвенції. Суд зауважив, що скарга не є неприйнятною з будь-яких інших причин.

II. ЗАЯВЛЕНІ ПОРУШЕННЯ П. 1 СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ

26. Заявниця скаржиться на невиконання державними органами рішення Шосткінського міського суду від 8 грудня 1998 року, винесене на її користь. Вона заявляє, що тривалість виконавчого провадження є нерозумною та посилається на п.1 статті 6 Конвенції, вказаний вище.
27. Уряд стверджує, що було вжито всіх необхідних заходів відповідно до національного законодавства для виконання рішення, винесеного на користь заявниці.
28. Заявниця не погодилась.
29. Суд зауважив, що рішення суду від 8 грудня 1998 року залишилося невиконаним. В зв'язку з виконанням остаточного судового рішення по цій справі протягом більш, ніж семи років, органи влади України позбавили положення п.1 статті 6 Конвенції корисної дії.
30. Відповідно було порушення цього положення.

II. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

31. Стаття 41 Конвенції передбачає:

„Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію.”

A. Шкода та судові витрати

32. Заявниця вимагала виплатити суму в розмірі 20 000 ЄВРО як компенсацію матеріальної та моральної шкоди. Заявниця не зазначила про понесені судові витрати.
33. Уряд заявив, що не було причинного зв'язку між порушеннями та заявленою матеріальною шкодою. Уряд зазначив, що вимога заявниці була необґрунтованою та надмірною. Уряд вважає, що визнання порушення саме по собі буде достатньою справедливою сатисфакцією.
34. Здійснюючи свою оцінку на засадах справедливості, як це вимагається статтею 41 Конвенції, Суд присуджує заявнику суму в розмірі 3 280 ЄВРО, як відшкодування моральної шкоди та 50 євро судових витрат. Суд також зауважив, що так як рішення від 8 грудня 1998 року залишається невиконаним, то Уряд повинен виплатити заявникові несплачену суму.

В. Пеня

35. Суд вважає, що пеня, яка нараховуватиметься у разі несвоєчасної сплати, дорівнює граничній позичковій ставці (*marginal lending rate*) Європейського центрального банку плюс три відсоткові пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ, СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скаргу відповідно до п.1 статті 6 Конвенції щодо невиконання рішення від 8 грудня 1998 року прийнятною, а в іншій частині непринятною;
2. *Встановлює*, що у цій справі було порушення п. 1 статті 6 Конвенції;
3. *Встановлює*, що:
 - a) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до п.2 статті 44 Конвенції, несплачена сума боргу за рішенням суду повинна бути сплачена заявниці, а також держава-відповідач має сплатити заявниці в українських гривнях за курсом на день здійснення платежу
 - (i) 3 280 Євро (три тисячі двісті вісімдесят тисяч євро) в якості компенсації моральної шкоди;
 - (ii) 50 Євро (п'ятдесят євро) відшкодування судових витрат
 - (iii) плюс суму будь-якого податку, який може бути стягнутий з зазначеної суми;
 - b) після сплину вищезазначених трьох місяців і до остаточного розрахунку на названі суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, що діятиме в період несплати, плюс три відсоткові пункти;
4. *Відхиляє* інші вимоги заявниці щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою та повідомлено письмово 29 листопада 2005 року відповідно до §§ 2 та 3 статті 77 Регламенту Суду.

С. Нейсміт
Заступник Секретаря

Дж-П. Коста
Голова